

فهرست مطالب

۱۱	.....مقدمه
۲۱	..... فصل نخست: مفهوم و مبانی نظری
۲۱	..... مبحث نخست: مفهوم شناسی سیاست جنایی و تروریسم زیستی
۲۲	..... گفتار نخست: مفهوم و انواع سیاست جنایی
۲۲	..... الف. مفهوم سیاست جنایی
۲۲	..... ۱. معنای لغوی
۲۳	..... ۲. معنای اصطلاحی
۲۵	..... ب. انواع سیاست جنایی
۲۵	..... ۱. سیاست جنایی تقنینی
۲۵	..... ۲. سیاست جنایی قضایی
۲۵	..... ۳. سیاست جنایی مشارکتی
۲۶	..... گفتار دوم: مفهوم و انواع بیوتروریسم
۲۶	..... الف. مفهوم بیوتروریسم
۲۷	..... ۱. معنای لغوی و اصطلاحی بیوتروریسم
۳۰	..... ۲. مفهوم و ویژگی‌های عوامل بیولوژیک
۳۳	..... ب. انواع تروریسم زیستی
۳۳	..... ۱. از نظر شیوه انتشار
۳۴	..... ۲. از نظر جامعه هدف
۳۵	..... ۳. از نظر میزان تاثیر بر اهداف
۳۶	..... گفتار سوم: دلایل ترجیحی تروریسم زیستی و سیاست‌های مقابله آن
۳۶	..... الف. دلایل ترجیحی تروریسم زیستی
۳۷	..... ۱. آسان بودن تولید و استفاده از سلاح‌های بیولوژیک
۳۸	..... ۲. کم هزینه بودن تولید سلاح‌های بیولوژیک
۳۸	..... ۳. قابلیت آسیب‌رسانی زیاد سلاح‌های بیولوژیک
.....	..... ۴. دشواری دفاع در برابر حملات بیولوژیک ۳۹
۴۰	..... ب. سیاست‌های مقابله با حملات بیولوژیکی
۴۰	..... ۱. سیاست‌های پیشگیری از وقوع حمله بیولوژیکی
۴۲	..... ۲. سیاست‌های مقابله، پس از وقوع تروریسم زیستی
۴۵	..... مبحث دوم: مبانی جرم‌انگاری تروریسم زیستی و ماهیت حقوقی آن

۶ □ تروریسم زیستی در سیاست جنایی سازمان ملل متحد و ایران

- گفتار نخست: مبانی جرم انگاری تروریسم زیستی ۴۶
- الف. مبانی اخلاقی ۴۶
۱. مفهوم اخلاق ۴۶
۲. رویکرد اخلاق به تروریسم زیستی ۴۷
- ب. مبانی حقوق بشری ۵۰
۱. حمایت از حق حیات ۵۰
۲. حمایت از امنیت جامعه ۵۱
- پ. مبانی حقوق بشردوستانه ۵۳
۱. اصل کنترل ۵۳
۲. اصل تفکیک ۵۴
۳. اصل ممنوعیت ایجاد رنج غیرضروری ۵۵
۴. اصل تناسب ۵۵
۵. اصل احتیاط ۵۶
- گفتار دوم: ماهیت حقوقی تروریسم زیستی ۵۷
- الف. ماهیت حقوقی از نظر نظام حقوق بین الملل ۵۷
۱. تروریسم زیستی، به عنوان جنایت جنگی ۵۷
۲. تروریسم زیستی، به عنوان جنایت علیه بشریت ۵۸
۳. تروریسم زیستی به عنوان جنایت نسل کشی ۶۰
- ب. ماهیت حقوقی از نظر نظامهای حقوقی داخلی ۶۲
۱. تروریسم زیستی، به عنوان جرایم علیه اموال ۶۲
۲. تروریسم زیستی به عنوان جرایم علیه اشخاص ۶۳
۳. تروریسم زیستی به عنوان جرایم علیه امنیت ۶۳
- فصل دوم: سیاست جنایی سازمان ملل متحد در زمینه تروریسم زیستی ۶۷**
- مبحث نخست: رویکرد سیاست جنایی سازمان ملل متحد به تروریسم زیستی ۶۷
- گفتار نخست: رویکرد پیشگیرانه ۶۸
- الف. رویکرد سازمان ملل متحد به انواع پیشگیری ۶۸
۱. پیشگیری عام و خاص ۶۸
۲. پیشگیری سه مرحله‌ای ۶۹
- ب. رویکرد سازمان ملل متحد به پیشگیری از تروریسم زیستی ۷۰
۱. شناسایی عوامل تهدیدآمیز ۷۰
۲. پیشگیری از انتشار ۷۱
۳. پیشگیری از تامین منابع مالی ۷۱

فهرست مطالب □ ۷

گفتار دوم: رویکرد مشارکتی.....	۷۴
الف. مشارکت اشخاص حقیقی.....	۷۴
۱. ضرورت مشارکت از نظر سازمان ملل متحد.....	۷۴
۲. رویکرد سازمان به مشارکت اشخاص حقیقی.....	۷۵
ب. مشارکت نهادهای غیردولتی.....	۷۶
۱. ضرورت مشارکت از نظر سازمان ملل متحد.....	۷۶
۲. رویکرد سازمان به مشارکت نهادهای غیردولتی.....	۷۷
گفتار سوم: رویکرد حمایتی.....	۷۷
الف. حمایت از بزه دیدگان تروریسم زیستی.....	۷۸
۱. ضرورت حمایت از بزه دیدگان تروریسم زیستی.....	۷۸
۲. رویکرد سازمان ملل متحد به حمایت از بزه دیدگان تروریسم زیستی.....	۷۹
ب. اعمال ضمانت اجرای بین المللی علیه مرتکبان تروریسم زیستی.....	۸۰
۱. انواع مرتکبان تروریسم زیستی.....	۸۱
۲. رویکرد سازمان ملل متحد به اعمال ضمانت اجرای بین المللی علیه مرتکبان تروریسم زیستی.....	۸۲
مبحث دوم: سازکارهای سازمان ملل متحد در مقابله با تروریسم زیستی.....	۸۵
گفتار نخست: اسناد مصوب.....	۸۵
الف. معاهدات بین المللی.....	۸۶
۱. پروتکل ممنوعیت استفاده از تسلیحات بیولوژیکی ژنو.....	۸۶
۲. کنوانسیون منع سلاح‌های بیولوژیک.....	۹۰
۳. کنوانسیون منع تامین مالی تروریسم.....	۱۰۶
۴. کنوانسیون منع بمب‌گذاری تروریستی.....	۱۰۹
ب. قطعنامه‌ها.....	۱۱۱
۱. قطعنامه ۱۳۷۳ شورای امنیت.....	۱۱۱
۲. قطعنامه ۱۵۴۰ شورای امنیت.....	۱۱۲
۳. قطعنامه شماره ۶۷/۷۷ مجمع عمومی.....	۱۲۰
گفتار دوم: نهادهای ایجاد شده.....	۱۲۱
الف. نهادهای جهانی.....	۱۲۲
۱. کمیته ۱۵۴۰.....	۱۲۲
۲. کمیته ضد تروریسم.....	۱۲۳
۳- دفتر امور خلع سلاح.....	۱۲۴
۴- گروه عملیاتی مبارزه با تروریسم.....	۱۲۴
۵. کمیسیون پیشگیری از جرم و عدالت کیفری.....	۱۲۵

۸ □ تروریسم زیستی در سیاست جنایی سازمان ملل متحد و ایران

۶. موسسه تحقیقات بین منطقه ای سازمان ملل در زمینه جرم و عدالت..... ۱۲۶
- ب. نهادهای منطقه ای..... ۱۲۷
۱. موسسه پیشگیری از جرم و اصلاح بزهکاران آسیا و خاور دور ملل متحد..... ۱۲۷
۲. موسسه پیشگیری از جرم و اصلاح بزهکاران آمریکای لاتین ملل متحد..... ۱۲۸
۳. موسسه پیشگیری از جرم و اصلاح بزهکاران آفریقایی ملل متحد..... ۱۲۸
- فصل سوم: سیاست جنایی کشورها در زمینه تروریسم زیستی..... ۱۳۳**
- مبحث نخست: سیاست جنایی کشورهای توسعه یافته در زمینه تروریسم زیستی..... ۱۳۳
- گفتار نخست: سیاست جنایی در پرتو قوانین عام..... ۱۳۴
- الف. کانادا..... ۱۳۴
۱. قوانین و مقررات..... ۱۳۴
۲. نهادها..... ۱۳۵
- ب. فرانسه..... ۱۳۶
۱. قوانین و مقررات..... ۱۳۶
۲. نهادها..... ۱۳۸
- پ. آلمان..... ۱۳۸
۱. قوانین و مقررات..... ۱۳۸
۲. نهادها..... ۱۳۹
- گفتار دوم: سیاست جنایی در پرتو قانون خاص تروریسم زیستی..... ۱۴۰
- الف. ایالات متحده امریکا..... ۱۴۰
۱. قوانین و مقررات..... ۱۴۱
۲. نهادها..... ۱۴۴
- ب. انگلستان..... ۱۴۵
۱. قوانین و مقررات..... ۱۴۵
۲. نهادها..... ۱۴۷
- مبحث دوم: سیاست جنایی ایران در زمینه تروریسم زیستی..... ۱۵۰
- گفتار نخست: سیاست جنایی تقنینی..... ۱۵۰
- الف. قوانین عام..... ۱۵۱
۱. قانون مجازات اسلامی..... ۱۵۱
۲. قانون آیین دادرسی کیفری..... ۱۶۳
۳. قانون برنامه ششم توسعه..... ۱۶۴
۴. قانون بودجه..... ۱۶۵
- ب. قوانین خاص..... ۱۶۶

فهرست مطالب □ ۹

۱. قانون مجازات قاچاق اسلحه و مهمات ۱۶۶
۲. قانون امور گمرکی (مصوب ۱۳۹۰) ۱۶۸
۳. قانون حفاظت از خاک ۱۶۹
۴. قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست ۱۷۰
۵. قانون مبارزه با تامین مالی تروریسم ۱۷۱
- پ. سیاست های کلی نظام ۱۷۸
۱. سیاست های کلی پدافند غیرعامل ۱۷۹
۲. سیاست های کلی سلامت ۱۷۹
- گفتار دوم: سیاست جنایی قضایی ۱۸۰
- الف. صلاحیت دادگاههای ایران در رسیدگی به بیوتروریسم ۱۸۱
۱. صلاحیت سرزمینی ۱۸۱
۲. صلاحیت شخصی ۱۸۱
۳. صلاحیت واقعی ۱۸۳
۴. صلاحیت جهانی ۱۸۴
- ب. نقش مراجع قضایی در جهت دهی به سیاست جنایی تروریسم زیستی ۱۸۶
۱. مراجع تعقیب و تحقیق ۱۸۶
۲. مراجع رسیدگی و صدور حکم ۱۸۹
- گفتار سوم: سیاست جنایی مشارکتی ۱۹۱
- الف. مشارکت اشخاص حقیقی ۱۹۱
۱. ضرورت مشارکت ۱۹۱
۲. جلوه های مشارکت ۱۹۲
- ب. مشارکت نهادهای اجتماعی و غیردولتی ۱۹۵
۱. ضرورت مشارکت ۱۹۵
۲. جلوه های مشارکت ۱۹۶
- مبحث سوم: رویکرد نظام های حقوقی به پدیده کرونا به عنوان بیوتروریسم ۱۹۷
- گفتار نخست: مبانی نظری پدیده کرونا به عنوان بیوتروریسم ۱۹۸
- الف. نظریه منشاء طبیعی کرونا ۱۹۸
- ب. نظریه منشاء انسانی کرونا ۱۹۹
- گفتار دوم: مسئولیت کیفری ناشی از انتشار و انتقال ویروس کرونا ۲۰۰
- الف. نظام کیفری بین المللی ۲۰۰
- ب. نظام کیفری ایران ۲۰۴
۱. امکان سنجی تعقیب و مجازات انتشار و انتقال کرونا به عنوان بیوتروریسم ۲۰۴

۱۰ □ تروریسم زیستی در سیاست‌جنایی سازمان ملل متحد و ایران

۲۰۷	..... علیه اشخاص	۲. رویکرد نظام کیفری ایران به انتشار و انتقال ویروس کرونا به عنوان جرایم
۲۱۹	..... نتیجه‌گیری	
۲۲۵	..... منابع	